

Visonderzoek Mangelbeek: 12 en 19 september

Locatie	1	1.A	1.B	2	3	4	5	6	7
---------	---	-----	-----	---	---	---	---	---	---

Het heeft lang geduurd. Maar zaterdag 12 september was het zover. De eerste bemonstering van de LIKONA-Vissenwerkgroep was een feit. Om 9.00 u was het voor de deelnemers verzamelen geblazen aan de kerk van Lummen. Van daaruit vertrokken we naar de eerste locatie op de Mangelbeek, m.n. de woelkom Kleen Meulen + bypass (locatie 1, 1.A en 1.B).

Soorten	11	5	6	8	2	0	9	0	1
driedoornige stekelbaars	1	1	1						
tiendoornige stekelbaars			3	1	9		8		1
bermpje	13	3	26	26			16		
blankvoorn	1						3		
rietvoorn	1			1			3		
riviergrondel	89		3	84			2		
baars	8						10		
blauwbandgrondel	27	2	13	20					
giebel	28	5	1						
paling	1			1					
kopvoorn	11			2			7		
winde	4								
Europese meerval	3								
Amerikaanse hondsvij					42				
Serpeling							5		
Zonnebaars		3		1			7		
	187	14	47	136	51	0	61	0	1

Waterkwaliteit	1			2	3	4	5	6	7
pH	6,61			6,63	6,54	6,62			
Geleidbaarheid ($\mu\text{S}/\text{cm}$)	454			486	404	159			
Zuurstof (mg/l)	5,96			6,97	7,32	6,31			
Zuurstof (%)	69,3			71,7	76,9	65			
Temperatuur ($^{\circ}\text{C}$)	16,2			14,4	15,1	14,7			

Het waterniveau van de beek kon ons parten spelen, maar dat viel best mee. Vanaf de uitstroom van de bypass in de Mangelbeek, werd er elektrisch gevist richting molenkom. Het eerste stuk was relatief ondiep met vooral riet langs de oevers. De kom zelf was wegens te diep enkel te bevissen in de oeverzone. In totaal werden 11 soorten op de meetplank aangeboden, met als uitschieters 3 kleine meervalletjes (9, 10 en 13 cm).

Europese meerval

De bypass is een ander verhaal. 25 m stroomopwaarts de uitstroom met de Mangelbeek (1.A) leverden 5 soorten in zeer kleine aantallen op. De oevers zijn begroeid met vooral reuze balsemien, wilg en brandnetel. Veel slib en veel te weinig water hebben vermoedelijk invloed op waarnemingen.

giebel

De instroom van de Mangelbeek naar de bypass (1.B) leverde vooral juveniele exemplaren van een 6-tal soorten op. De oevers zijn ook hier overwoekerd met wilg, riet en balsemien. In de bypass was drijvend fonteinkruid terug te vinden.

Het tweede traject in Rekhoven (stroomafwaarts de brug van de Accasiastraat) (2) zag er mooi uit. Hier werden 8 soorten ter meting aangeboden. De hoofdmoot werd uitgemaakt door riviergrondel. In de beek stond vrij veel drijvend fonteinkruid. De oevers zijn begroeid met brandnetel en reuzebalsemien, die zich op plaatsen zeer sterk manifesteert.

riviergrondel

paling

Derde punt (3) Mangelbeek nabij kolenhaven Lummen is bemonsterd 50 m stroomafwaarts de kruising met de fietspad. De Oude Molenbeek iets meer stroomafwaarts stond droog. De ondergrond van het stuk dat bevist is, wordt vooral uitgemaakt door grote stenen en steenpuin. Dit stuk is bevolkt met vooral hondsvijl en hier en daar tiendoornige stekelbaars.

Amerikaanse hondsvij

Ter hoogte van Meylandt (4) maakt de Mangelbeek een bocht van 90° en is onder het wegdek weggewerkt over een strook van 100m. Het gedeelte stroomafwaarts de weg is bemonsterd over een lengte van 100 m. De mangelbeek is hier erg diep ingesneden. In de beek stond vrij veel drijvend fonteinkruid. De vangsten bleven uit. Met een lekker pintje en een gezellige babbel werd de dag afgesloten.

19 september

Voor de verdere bemonstering van de Mangelbeek kwamen we op zaterdag 19 september samen aan de kerk van Zolder- Centrum. Het eerste staalnamepunt was vlakbij, m.n. stroomopwaarts de brug van de Molenstraat (5). Net boven de brug is een dieper kommetje uitgespoeld door de instroom van de riolering. De deelnemers waren aangenaam verrast, door de verschillende soorten en aantallen. Dit had niemand durven dromen. Uitschieter hierbij waren zeker de serpelingen. Die hadden we hier niet verwacht!

serpeling

blankvoorn

baars

kopvoorn

Ter hoogte van de voetbalvelden van Lillo meandert de Mangelbeek in haar bedding. Mooie diepe, smalle meanders volgen elkaar hier op. Een traject van 100m (6) leverde echter geen enkel visje op. Vermoedelijk liggen er stroomafwaarts nog te veel stuwen die de verder vis-migratie nog belemmeren.

Als laatste werd gezocht in de bovenloop te Houthalen (7). Hier baant de Mangelbeek zich een weg door aan een zijde een mooi broekbosje en aan de andere zijde enkele privé-eigendommen. Wegens te ondiep en het vele organisch materiaal (bladval) in de beek moesten we hier niet veel verwachten. Dit werd bewaarheid door 1 enkel stekelbaarsje.

Algemeen kan men concluderen dat de Mangelbeek nog een groot potentieel heeft voor de toekomst. Met 16 soorten op de meetplank kunnen we niet helemaal ontevreden zijn. De aantallen zijn dan eerder beperkt voor zo'n water. Europese meerval en serpeling waren dan soorten die we niet verwacht hadden.

Met dank aan alle vrijwilligers van de LIKONA-Vissenwerkgroep.

Jos Eykens

Foto's: Guido Jansen en Guido Valkeneers